

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
гр. Ловеч, ул. „Стара планина” № 31; 068/600-181, e-mail: regcentyr_lovech@abv.bg

СТРАТЕГИЯ
ЗА
РАЗВИТИЕТО НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОБЛАСТ ЛОВЕЧ
2020 - 2024 г.

Въведение

Регионалните центрове са държавни специализирани обслужващи звена по чл. 50, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Изпълняват провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Осъществяват организационно и методическо подпомагане на детските градини и училищата по отношение на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

Провеждат квалификация на педагогическите специалисти във връзка с приобщаващото образование и допълнителната подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

Осигуряват допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности, уредени в ЗПУО.

Приобщаването на детето в образованието е един аспект от приобщаването в обществото.

Образователната система трябва да е в състояние да предлага пълен набор от помощ и специални услуги, осигуряващи на всички деца правото на всеобхватно и балансирано обучение.

Нормативна база:

1. Международни документи

Всеобща декларация за правата на човека, Конвенция на ООН за правата на детето, Световна декларация за правата на учениците / предложена от Унгария на страните членки на ЮНЕСКО и съвета на Европа по случай 50-годишнината от Всеобщата декларация за правата на човека/.

2. Българско законодателство – Закон за хората с увреждания, Закон за предучилищното и училищното образование, Наредба за приобщаващото образование

Съгласно конвенцията на ООН за правата на детето - водещ принцип, който взема върховенство е действията на всички заинтересовани страни да бъдат насочени в най-добрия интерес на детето.

В актовете, приети в рамките на Европейския съюз, както и в документите на ООН в областта на образованието са дефинирани две основни цели. Те са изведени като основни цели и за развитието на българското училищно образование в Националната рамка за качество на образованието и грижите в ранната възраст, а именно:

1. Равен достъп до образование
2. Качествено образование

Държавата полага особена грижа за децата и учениците, като създава подкрепяща среда и други условия за равен достъп до качествено образование и за пълноценното им включване в образователно-възпитателния процес.

Качественото образование за децата със специални образователни потребности в общообразователните училища и детски градини се осъществява с осигуряване на подкрепяща среда /архитектурна среда, подходяща информационна среда с технически средства и апаратура, дидактически материали, учебни помагала, непрекъсната психолого-педагогическа подкрепа от екип от специалисти, осигуряване на индивидуални образователни програми и програми по специалните учебни предмети/, която да развие максимално възможностите на всяко дете с цел неговата бъдеща социална реализация.

Приобщаващото образование означава изграждане на система на общо образование, която позволява обучението на деца, независимо от тяхното физическо, интелектуално, социално, емоционално, лингвистично или друго състояние, като почива на факта, че училището образува чрез познание, умения, общуване и преживяване и е призвано да развива личности, а не само знаещи същества. Поощряване на взаимното уважение, разбирателството и сътрудничеството между всички деца и ученици е ключов фактор в този

I. ОБЩО СЪСТОЯНИЕ И ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТТА

Необходимостта от приобщаване на децата/учениците със специални образователни потребности се дефинира на различни нива – глобално, европейско, национално, вмениящи на държавите изисквания и отговорности по отношение реализирането на приобщаващото образование. Именно държавното ниво е това, което реализира тенденции в световната и европейската политика и то е призвано да се справи с конкретните възникващи проблеми на територията на съответната държава. Докато то се концентрира върху създаването на организационни условия, основната „тежест“ на реализирането на процеса се пада на конкретните реализиращи го субекти – директори на училища, учители, ресурсни учители, специални педагози и родители.

Достъпът до образование се разглежда както под формата на приобщаващо образование в масовото училище и детска градина, така и по принцип като достъп до образование, независимо от вида и степента на увреждане. За някои групи (със зрителни/слухови/множество увреждания) обучението може да се окаже по-подходящо в специализирани училища или ЦСОП. Като цяло държавно регламентираната задължителност на образованието предполага възможността да се осигури за хората с всякакъв вид увреждания, дори и в най-тежката им форма, независимо от пола и възрастта им. Този текст всъщност акцентира върху съвременното разбиране, че всеки един човек може да бъде обучаван в зависимост от неговите способности, което предполага търсене на възможностите за развитие, а не акцентирание върху ограниченията, поставяни от съответното нарушение върху развитието. Явно е, че в този смисъл достъпът до образование трябва да се тълкува като осигуряване на съответни социални условия за развитие на биологичния потенциал независимо от неговите реални полета за изява.

По-широкото разбиране на понятието „специални образователни потребности“ не се свежда само до децата с увреждания, а и до деца/ученици, изпитващи затруднения в ученето дори с временен характер. Ясно очертана е ориентацията към възприемане на училищната сграда като обществено място, където би трябвало да се обучават всички деца/ученици, независимо от степента на затруднения, които могат да изпитват по време на обучението си. Тук обаче се поставят не само образователни, а и възпитателни акценти, доколкото може би най-важната цел е преодоляването на дискриминационни нагласи, формирането на толерантност, възприемането и приемането на различията на другите, независимо от техния характер.

Базов документ, отразяващ националната ни политика, свързана с децата със специални образователни потребности е ЗПУО и Наредбата за приобщаващо образование - документи, които очертават пътя на промяната в областта на образованието им с оглед приобщаването им в образователна среда.

Във връзка с гарантиране правото на децата със специални образователни потребности на равен достъп до качествено образование при развиване и предоставяне на подходяща подкрепяща среда, РЕПЛРДУСОП към РЦПППО извършва функционална оценка и изготвя становище относно допълнителна подкрепа за личностно развитие в учебни заведения, специални училища, ЦСОП.

Независимо, че през последните десетина години се направиха редица стъпки по посока утвърждаването на мястото на децата със специални образователни потребности в масовото училище, все още има редица въпроси, които чакат своите оптимални решения. Проблемът е не толкова в нормативен, колкото в организационен план и най-вече – по посока недостатъчната подготвеност на учители - неспециалисти в областта на специалната педагогика и на родителите на типично развиващи се деца за този процес.

За учителите това е огромно предизвикателство, тъй като те трябва да адаптират методиката на обучение по предметите, които преподават съобразно наличието на едно или повече деца с нарушения в класните стаи, без това да се отрази на качеството и ефективността на учебната дейност. За родителите – да привикнат с идеята, че съвместното обучение между

деца със специални образователни потребности е неизбежно, и че те биха могли да подпомогнат усилията в нелекия процес на адаптирането на децата с нарушения и на тези в норма едни към други.

Следва да се има предвид важно уточнение, че не може да има една обща методика на работа с децата със специални образователни потребности в общообразователните институции поради две основни причини – първо, подходът към всяко дете със специални образователни потребности зависи пряко от неговото индивидуално състояние и възможности и второ, всеки отделен учебен предмет има своя методика, която учителят трябва да приложи съобразно състоянието и възможностите на детето.

Кадрови ресурс в Ресурсен център – Ловеч

Таблица 1

Специалисти/уч. година	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Директор	1	1	1	1	1
Ресурсни учители	20	14	15	16	16
Логопеди	3	2	2	2	2
Психолози	3	2	2	2	2
Непедаг. персонал	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5
Общо:	29.5	21.5	22.5	23.5	23.5

Материално-техническа база на РЦПППО – област Ловеч

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – област Ловеч разполага с добре оборудвана база, в която на едно място обединяват усилията си ресурсни учители, логопеди, психолози с оглед осигуряване на дейностите по планиране, организиране и реализиране на качествен образователно-възпитателен и рехабилитационен процес. Центърът се помещава в сградата на Професионална гимназия по икономика, търговия и услуги – гр. Ловеч, със самостоятелен вход с изградена рампа, обособени и обзаведени 8 помещения – дирекция, администрация, методичен кабинет, кабинет на психолог, кабинет на логопед, Монтесори стая, сензорна стая и стая за провеждане на заседания на Регионалния екип за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

За специалните педагози са осигурени персонални и мобилни компютри, мултифункционални копирни устройства, мултимедиен проектор и екран и аудио системи.

Всички ресурсни кабинети в общообразователните училища и детските градини разполагат с необходимите дидактични материали и мултимедийни дискове с обучителни програми. Специалните педагози разполагат с богат набор от дидактични материали, помощни средства и образователни материали, необходими за децата/учениците от конкретната група: манипулативни дъски за стена, масажни таралежи, пирамиди, пъзели, комплекти дървени дидактични материали на „Кото“, флашкарти, табла – букви, цветове, числа, форми, сензорни кутии, карти превозни средства, професии, уча се да пиша, уча се да смятам, логопедични карти-омоними, многозначни думи, серии картини комплект, очила за дислексия, сортираща кутия за база, дъски за бродирание, магнитни клипси, цветни прозорчета за четене, работни карти за игра с чук, торбичка с числа и знаци, съчини история – комплект от 12 части, хилки за двигателни умения, материали за развитие на тактилно усещане, игри с макари, игри с

топки, малки пясъчни часовници, обувки с връзки, фигури с болтове и гайки, фигури дървени за нарязване, тематични табла, пзели от дърво – момиче и момче, детски конструктори, рамки Монтесори, и Монтесори материали, тест на Векслер, дървени играчки „Дидактик“, меки форми – емоции, мини торс, забавно сметало, вълшебни приказки, дървен календар с часовник, магнитна дъска – вълшебни приказки, професии, народни приказки, лесна ножица за деца, четки за пръсти, нарязана храна, геометрична верига и др.

Има изградена достъпна архитектурна среда в съответствие с изискванията на нормативната уредба в областта в 32 общообразователни училища и професионални гимназии, 9 детски градини и ЦСОП „Васил Левски“:

- гр. Летница, ДГ „Ирина Бачо Кирова“ – рампа;
- гр. Ловеч, ДГ „Люляче“- рампа, санитарен възел и платформа;
- гр. Ловеч, ДГ „Снежанка“ – рампа;
- гр. Ловеч, ДГ „Зора“- санитарен възел, седалкова платформа и устройство за придвижване на инвалидна количка по стълбище;
- гр. Луковит, ДГ „Слънце“ – естакада;
- гр. Троян, ДГ „Мир“ – естакада;
- с. Орешак, общ. Троян, ДГ „Незабравка“ – рампа;
- с. Кирчево, общ. Угърчин, ДГ „Щастливо детство“ – естакада;
- гр. Ябланица, ДГ „Райна Княгиня“ – рампа;
- гр. Летница, СУ „Бачо Киро“ - рампа, платформа;
- гр. Ловеч, ОУ „Васил Левски“ – рампа;
- гр. Ловеч, ОУ „Христо Никифоров“ – рампа;
- гр. Ловеч, СУ „Тодор Кирков“ – санитарен възел;
- гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“ – рампа, санитарен възел;
- гр. Ловеч, СУ Св. Климент Охридски“ - естакада, санитарен възел;
- гр. Ловеч, ППМГ - рампа и санитарен възел;
- с. Александрово, общ. Ловеч, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - санитарен възел и рампа;
- гр. Ловеч, Професионална гимназия по механоелектротехника – рампа;
- гр. Ловеч, ПГ по ИТУ – рампа, санитарен възел;
- гр. Ловеч, ОУ „Проф. Димитър Димов“ - рампа, санитарен възел;
- ЦСОП „Васил Левски“ - рампа, санитарен възел
- гр. Луковит, СУ „Алеко Константинов“ - две рампи, три санитарни възела и външен асансьор;
- с. Бежаново, общ. Луковит, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - естакада, санитарен възел;
- с. Дерманци, общ. Луковит ОБУ „Неофит Рилски“- рампа;
- с. Румянцево, общ. Луковит ОУ „Христо Ботев“ – рампа;
- гр. Луковит, ПГСС „Сергей Румянцев“ - рампа, санитарен възел;
- гр. Луковит, НУ „Инж. Г. Вълков“ - две естакади и санитарен възел;
- с. Български извор, общ. Тетевен, ОУ „Васил Левски“ - санитарен възел;
- с. Голям извор, общ. Тетевен, ОУ „Васил Левски“ – рампа;
- с. Градежница, общ. Тетевен, ОУ „Васил Априлов“ - санитарен възел;
- гр. Тетевен, СУ „Георги Бенковски“, рампа и два санитарни възела;
- гр. Тетевен, НППГСД „Сава Младенов“ - три рампи, една платформа и един асансьор;
- гр. Троян, ОУ „Иван Хаджийски“ - рампа и санитарен възел;
- гр. Троян, СУ „Васил Левски“ - рампа, санитарен възел;
- гр. Троян, НГПИ „Проф. Венко Колев“ - рампа, платформа, санитарен възел;
- с. Кирчево, общ. Угърчин, ОУ „Христо Ботев“ - санитарен възел;
- с. Лесидрен, общ. Угърчин, ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ - санитарен възел
- гр. Угърчин, СУ „Св. св. Кирил и Методий“ – рампа;
- с. Брестница, общ. Ябланица, ОУ „Христо Ботев“ - санитарен възел;
- с. Златна Панега, общ. Ябланица, ОУ „Любен Каравелов“ - санитарен възел и естакада;
- гр. Ябланица, СУ „Васил Левски“ – рампа.

Деца и ученици на допълнителна подкрепа

Общият брой на учебните заведения на територията на област Ловеч, в които се осъществява допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности за учебната 2019/2020 г. към 20.09.2020 година е както следва:

Таблица 4

С П Р А В К А						
Област	Община	Населено място	Финансиращ орган	Код по Админ	Име на училището	брой уч-ци
Ловеч	Априлци	Априлци	Община Априлци	1100108	СУ"Васил Левски"	5
Ловеч	Летница	Летница	Община Летница	1100201	СУ "Бачо Киро"	13
Ловеч	Ловеч	Александрово	Община Ловеч	1101309	ДГ"Кокиче"	1
Ловеч	Ловеч	Александрово	Община Ловеч	1100321	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”	8
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100301	ОУ "Васил Левски"	4
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100336	ОУ „Проф. Димитър Димов”	5
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100304	ОУ „Хр. Никифоров”	10
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100318	СУ "Св. Кл. Охридски”	8
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100331	ПГ по ИТУ	9
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100316	СУ "Годор Кирков"	15
Ловеч	Ловеч	Ловеч	Община Ловеч	1100305	ОУ „Св.св. Кирил и Методий”	6
<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Община Ловеч</i>	<i>1101304</i>	<i>ДГ "Радост"</i>	<i>2</i>
<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Община Ловеч</i>	<i>1101303</i>	<i>ДГ „Снежанка”</i>	<i>2</i>
<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Община Ловеч</i>	<i>1101307</i>	<i>ДГ"Зора"</i>	<i>2</i>
<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Ловеч</i>	<i>Община Ловеч</i>	<i>1101305</i>	<i>ДГ „Детелина”</i>	<i>3</i>
Ловеч	Луковит	Луковит	Община Луковит	1100411	НУ"Инж.Вълков"	1
Ловеч	Луковит	Бежаново	Община Луковит	1100403	ОУ „Св.св. Кирил и Методий”	2
Ловеч	Луковит	Дерманци	Община Луковит	1100404	ОбУ "Неофит Рилски"	11
Ловеч	Луковит	Луковит	Община Луковит	1100410	ПГСС"Сергей Румянцев"	1
Ловеч	Луковит	Румянцево	Община Луковит	1100406	ОУ"Христо Ботев"	5
Ловеч	Луковит	Луковит	Община Луковит	1100402	СУ "Алеко Константинов"	10
Ловеч	Луковит	Торос	Община Луковит	1100408	ОУ"Васил Левски"	3
Ловеч	Тетевен	Галата	Община Тетевен	1101512	ДГ"Здравец"	2
Ловеч	Тетевен	Галата	Община Тетевен	1100502	ОУ „Георги Бенковски”	3
Ловеч	Тетевен	Градежница	Община Тетевен	1100506	ОУ "Васил Априлов"	1
Ловеч	Тетевен	Черни вит	Община Тетевен	1101507	ДГ"Слънце"	1
Ловеч	Тетевен	Голям извор	Община Тетевен	1100505	ОУ"Васил Левски"	2
Ловеч	Тетевен	Тетевен	Община Тетевен	110511	НПГТСД	6
Ловеч	Тетевен	Тетевен	Община Тетевен	1100514	ПГ по СЕУ	1
Ловеч	Тетевен	Тетевен	Община Тетевен	1100513	НУ ”Хаджи Генчо”	6
Ловеч	Угърчин	Лесидрен	Община Угърчин	1100703	ОУ "Св. Паисий Хилендарски"	2
Ловеч	Угърчин	Угърчин	Община Угърчин	1101704	ДГ"Светулка"	1
Ловеч	Угърчин	Угърчин	Община Угърчин	1100705	СУ "Св.св. Кирил и Методий"	4

Ловеч	Ябланица	Орешене	Община Ябланица	1100604	ОУ „Васил Левски”	1
Ловеч	Ябланица	Ябланица	Община Ябланица	1101803	ДГ"Райна Княгиня"	3
Ловеч	Ябланица	Ябланица	Община Ябланица	1100805	СУ „Васил Левски”	7

ОБЩО 166

Анализ на състоянието на Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование –
Област Ловеч и външната среда

Образователен процес

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> - работа с повече деца/ученици със специални образователни потребности в едно учебно заведение; - нарастващ брой обхванати деца със специални образователни потребности през изтеклите четири години; - извеждане на по-голям брой деца и ученици от социална изолация; - намаляване броя на децата, напуснали училище преди 16 години; - включване на деца със специални образователни потребности от ранна възраст за подпомагане от специални педагози; - увеличаване на броя общообразователни училища с осигурена достъпна архитектурна среда; - включване на децата и учениците с нарушения в извънкласни, извънучилищни дейности и конкурси; - участие и класиране в общински, регионални и национални конкурси; - добра координация, обмен на информация и подходящо планиране между ресурсен учител, учител по предмет и родител – възможност за достигане на ДОС; - ресурсно обезпечаване за всички деца и ученици със специални образователни потребности в областта. 	<ul style="list-style-type: none"> - несъответствие в психическата зрялост и календарната възраст при насочване на деца и ученици със специални образователни потребности в учебните заведения; - наличие на 1-2 деца/ученици със специални образователни потребности в отдалечени места на областта и невъзможност за осигуряване на системно ресурсно подпомагане; - слаба мотивация за участие на педагозите на общообразователните учебни заведения при изготвяне на задължителната документация на децата и учениците със специални образователни потребности; - липса на учебни помагала за работа с деца и ученици със специални образователни потребности; - учебници и учебни помагала написани на академичен стил, труден за разбиране от децата и учениците с нарушения;

Кадрови ресурс

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> - Квалифициран педагогически персонал; - Осигурена система за поддържаща професионална квалификация; - Сформирано МО към РЦПППО, изработен план за квалификация и дейности през учебните години; - проведени обучения на специалистите за повишаване на квалификацията им, включване в семинари организирани от НПО, обучителни организации в сферата на приобщаващото образование; - обмяна на опит с РЦПППО от страната, 	<ul style="list-style-type: none"> - работа с малък брой /1-2/ децата и учениците със специални образователни потребности от отдалечени населени места в областта; - неподготвеност на част от педагозите от общообразователните ДГ и училища за работа с децата и учениците със специални образователни потребности; - в по-голяма част от детските градини и общообразователни училища липсват логопеди и психолози; - липса на квалифицирани специалисти -

<p>ДЦДВУ, ЦСРИ, ЦОП-Ловеч, ЦПЛР-Троян;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Популяризиране дейността на РЦПППО чрез участие на специалисти в конференции на национално ниво; - Сформиране на регионална секция на НАРУ. 	<p>рехабилитатор на слуха и говора и специален педагог на деца със зрително затруднени в областта;</p> <ul style="list-style-type: none"> - назначаване на нередовни ресурсни учители.
---	---

Външни фактори

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> - добро взаимодействие и партньорство с институции и общини от областта с цел подобро приобщаване; - партниране с НПО и включване в проекти за деца и ученици със специални образователни потребности и техните семейства; - включване на доброволци от Център за работа с доброволци към РБ” Проф. Беню Цонев”, Ловеч в инициативи и изяви на децата от регионалния център; - добро взаимодействие с ръководството на ПГ по ИГУ – Ловеч – базата, която ползва РЦПППО – Област Ловеч. 	<ul style="list-style-type: none"> - трудно убеждаване на родители да осъзнаят и приемат проблема на детето си; - липса на толерантност на част от обществото да приеме децата и учениците със специални потребности; - недостатъчна заинтересованост и навременна обратна връзка от страна на част от родителите; -родителите не подsigуряват актуални медицински документи (ТЕЛК или протокол от ЛКК).

Материално-техническа база

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> - осигурен транспорт към РЦПППО; - разработване и реализиране на проекти за подобряване на базата в учебните заведения за работа с децата и учениците със специални образователни потребности; - обзавеждане на кабинети в РЦПППО – кабинет на психолог, логопед, сензорна зала, стая по интереси; - осигурена компютърна техника; - достъп до интернет в част от кабинетите; - наличие на информационни програмни продукти; - наличие на мултимедийна апаратура; - наличие на ресурсни кабинети, оборудвани с подходящи технически средства и дидактически пособия в по-голяма част от училищата и детските градини в областта. 	<ul style="list-style-type: none"> - недостатъчно добре оборудвани кабинети в учебни заведения в по-отдалечени места, с по-малък брой децата и учениците със специални образователни потребности; - недостатъчно обезпечаване с помощно –технически средства; - липса на контрол за изразходваните средства, включени в бюджетите на общообразователните ДГ и училища за децата и учениците със специални образователни потребности.

Финансиране

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> - редовно финансиране; - финансиране от първостепенен разпоредител за капиталови разходи за ремонт, обособяване на кабинети и закупуване на техника; пътни разноски за пътуващи учители; - материално стимулиране на учители, работещи с децата и учениците със специални 	<ul style="list-style-type: none"> - корекции в плана на бюджета се правят към началото на учебната година, а децата и учениците със специални образователни потребности се оценяват целогодишно;

<p>образователни потребности в извънкласна и извънучилищна дейност; - привличане на спонсорство и включване в проекти.</p>	
--	--

II. ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИЯТА

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Утвърждаване на обществения имидж на РЦПППО в център с оптимални условия за удовлетворяване на растящото многообразие от социални, образователни и културни потребности в развитието на всяко дете.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Качествено и пълноценно включване на децата и учениците в хармонична училищна среда. Обогатяване на подкрепящата среда.
2. Установяване на социален диалог” семейство-ресурсен център- учебно заведение”.
3. Координация на действията и активно включване на директори, учители и родители в процеса на приобщаващото образование.
5. Създаване на благоприятни условия за развитие на извънкласни и извънучилищни дейности за формиране на разнообразие от поведение, етични системи и ценности с цел активно включване на децата и учениците със специални образователни потребности.
6. Оптимизиране и осигурена координация между РЦПППО и институции, работещи с деца.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА СТРАТЕГИЯТА

- Законосъобразност** – съответствие на целите и на предлаганите дейности на законите и подзаконовите нормативни актове
- Партньорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, другите държавни институции и гражданското общество, на учителите и родителите в реализацията на политика за приобщаване на деца и ученици със специални образователни потребности
- Прозрачност и популяризиране на дейностите и резултатите** – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото
- Устойчивост на резултатите** – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати
- Своевременност** – осигуряване на навременни адекватни мерки за предотвратяване на възможни рискове за осъществяване на приобщаването на децата и учениците със специални образователни потребности
- Отчетност, мониторинг и контрол** за реализацията на целия процес на приобщаване, включващ в себе си анализ и оценка на постигнатите резултати
- Иновативност** – разработване на нови подходи успешно приобщаване в образователната среда на децата и учениците със специални образователни потребности

III. ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

Приоритети на национално ниво

1. Прилагане на Националната рамка за качество на образованието и грижите в ранната възраст.
2. Подкрепа на учениците и учителите за преодоляване на дефицитите в обучението по отделни учебни предмети с акцент върху български език и литература и математика.
3. Намаляване процента на отпадналите деца и ученици и на преждевременно напусналите от образователната система. Създаване на условия за подкрепа на всяко дете и ученик с цел ефективно включване и трайно приобщаване към образователния процес.
4. Продължаваща квалификация на педагогическите специалисти с фокус върху формиране и усъвършенстване на професионални компетентности.
5. Изграждане на професионални педагогически общности за споделяне на добри практики и осъществяване на професионална подкрепа. Развиване на сътрудничество и партньорство с институции, висши училища и бизнес среди.
6. Насърчаване прилагането на иновации в образователния процес. Оказване на методическа подкрепа на педагогическите специалисти за работа в екип, за създаване на учебни ресурси и учебно съдържание, за прилагане на междупредметни връзки в обучението
7. Системно взаимодействие с родителите за пълноценното развитие на детето/ученика в условията на сътрудничество и диалог. Ефективно включване на семейството като партньор при обучение.

Основни приоритети в дейността на РЦПППО – област Ловеч съгласно регионалните приоритети и спецификата на институцията

1. Организация и методическа подкрепа при оказването на допълнителната подкрепа за личностно развитие.
2. Кариерно консултиране и ориентиране на ученици със специални образователни потребности.
3. Повишаване на информираността на педагогическата общност и обществеността за приобщаващото образование.

IV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА СТРАТЕГИЯТА

№	Дейност	Срок	Отговорник	Забележка
1.	<i>Прилагане на Националната рамка за качество на образованието и грижите в ранната възраст.</i>			
1.1	Консултации на педагогически специалисти и родители за ранно идентифициране на обучителните затруднения у деца в предучилищна възраст.	Септември - юни	Специални педагози	
1.2	Работна среща за представяне на Рамката за	януари	директор	

	качество на образованието в ранна детска възраст пред педагогическите специалисти от РЦПППО.		гл. ресурсен учител	
1.3	Консултиране и методическа подкрепа на директори, членове на ЕПЛР и родители в ДГ относно отлагане постъпването в първи клас.	април	Ресурсни учители, психолози, логопеди	
1.4	Ранно идентифициране на обучителните затруднения с цел превенция на напускане на образователната система. Съдействие на общообразователните учители в учебните заведения при ранно идентифициране на случаи на обучителни затруднения.	септември октомври юни	РЕПЛРДУСОП Ресурсни учители, психолози, логопеди	
1.5	Разработване на планове за подкрепа и индивидуални учебни програми за учениците, срещащи затруднения с покриване на ДОС за учебната година.	октомври	Ресурсни учители, психолози, логопеди	
2.	<i>Подкрепа на педагогическите специалисти за развиване на дигитални компетентности.</i>			
2.1	Създаване и публикуване в Националната електронна библиотека и/или в други издания, платформи иновативни практики в областта на приобщаващото образование.	През учебната година	Ресурсни учители, логопеди, психолози	
2.2	Осигуряване на лаптопи за ресурсните специалисти.	октомври	Директор	
2.3	Споделяне на електронни ресурси на сайта на РЦПППО и в социални мрежи.	През учебната година	Ресурсни учители, логопеди, психолози	
2.4	Изработване портфолио от новопостъпили специални педагози.	октомври - юли	Директор, новопостъпил специалист, главен ресурсен учител	
3.	<i>Намаляване процента на отпадналите деца и ученици и на преждевременно напусналите от образователната система. Създаване на условия за подкрепа на всяко дете и ученик с цел ефективно включване и трайно приобщаване към образователния процес.</i>			
3.1.	Подпомагане на кариерното ориентиране и консултиране на ученици със специални образователни потребности. Мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация – срещи с родители.	През учебната година	Специални педагози	
3.2.	Оценка на индивидуалните потребности и насочване на деца със специални образователни потребности, които досега не са били обхванати от образователната система.	Целогодишно	Специални педагози и мобилни групи към РЕПЛРДУСОП	

3.3.	Осигуряване на учебни материали за деца и ученици със специални образователни потребности със затруднения в усвояването на българския език.	Октомври	Директор	
3.4	Активно включване на децата и учениците в дейностите на групите в ДГ и класа училището.	Септември юни	Ресурсни учители, психолози и логопеди	
4.	<i>Продължаваща квалификация на педагогическите специалисти</i>			
4.1.	Участие на специалните педагози от РЦПППО – Ловеч в работна среща за използване на допълнителна и алтернативна комуникация	През учебната година	Директор, специални педагози	
4.2.	Работна среща по заявка от директор за оказване на методическа подкрепа на ръководствата и педагогическите специалисти, назначени в общообразователните училища тема: „Организация и ефективност на предоставяните дейности за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците“.	През учебната година	Директор, РЕПЛРДУСОП	
5.	<i>Изграждане на професионални педагогически общности за споделяне на добри практики и осъществяване на професионална подкрепа. Развиване на сътрудничество и партньорство с институции, висши училища.</i>			
5.1.	Ден на отворените врати по повод Деня на логопеда и психолога.	Март/април	Директор	
5.2	Инициативи по повод международния ден на толерантността. Провеждане на конкурси за деца и ученици от област Ловеч.	Ноември	Ресурсни учители, психолози. логопеди	
5.3	Кампания за Деня на розовата фланелка.	Февруари	Психолози	
5.4	Кампании за дните на хората с увреждания по общини в областта.	Октомври Декември Март Април	Ресурсни учители Психолози Логопеди	
6.	<i>Системно взаимодействие с родителите за пълноценното развитие на детето/ученика в условията на сътрудничество и диалог. Ефективно включване на семейството като партньор при обучението на децата и учениците.</i>			
6.1.	Ежемесечни работни срещи с родители „Ден за мен“.	През учебната година	Ресурсни учители, логопеди, психолози	
2.2	Изготвяне на материали за професионална насоченост и ориентиране към професия и провеждане на срещи с РЕПЛРДУСОП в	Април	РЕПЛРДУСОП	

	училищата, в които ще се извършва прием.			
6.3	Консултиране на екипите за подкрепа по места за процеса на насочване.	Април	РЕПЛРДУСОП ресурсни учители, психолози	
6.4	Консултиране на родители и ученици със специални образователни потребности за продължаване на обучението им след VII и X клас в профили и специалности от професии.	Април	РЕПЛРДУСОП ресурсни учители, психолози	
7.	<i>Регионални приоритети. Инициативи за приобщаващо образование по общини.</i>			
7.1.	Поддържане на база данни с ресурсни специалисти, помощник на учителя, деца и ученици със специални образователни потребности за областта.	През учебната година	Директор психолог	
7.2.	Областна работна среща за представяне на успешни приобщаващи практики	Юни	Директор Специални педагози ЦПЛР, ЦСОП, ЦСРИ, ЦОП, ЦНСТ общообразователни учители от областта	
7.3.	Мероприятия, популяризиращи дейността на РЦПППО и повишаване на информираността за децата и учениците със специални образователни потребности.	Целогодишно	Ресурсни учители, логопед, психолози	
7.4	Изработване на годишен дидактичен календар с дейностите на РЦПППО.	Декември	Ресурсни учители, логопед, психолози	
7.5.	Тренинг „Успешни техники за приобщаване в детската градина“ за учители от ДГ	През учебната година	Обучителен екип	
7.6.	Организиране на инициативи по въпросите на приобщаващото образование – срещи с администрация и екипи на детски ясли в общините от областта.	Декември март - май	РЕПЛРДУСОП , обучителен екип	
7.7.	Организиране на отворени врати в РЦПППО и ДГ и общообразователни училища за информиране на родители, учители и други специалисти за дейностите на РЦПППО и по въпросите на приобщаващото образование в образователните институции.	През учебната година	Ресурсни учители, логопед, психолози	
7.8.	Съвместни проектни дейности и кампании с РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч и Център за работа с доброволци към регионалната библиотека.	Декември - юни	Директор, ресурсни учители, психолози и логопеди	

7.9.	Изготвяне на видеоматериали за приобщаване на деца и ученици със специални образователни потребности в училищна среда и развитие на социални умения.	Декември юни	Директор, ресурсни учители, психолози и логопеди	
8.	<i>Приоритети в дейността на РЦПППО</i>			
8.1	<i>Организация и методическа подкрепа при оказването на допълнителната подкрепа</i>			
8.1.1.	Провеждане на обучение на новоназначени специални педагози, назначени в РЦПППО – Ловеч.	Октомври	РЕПЛРДУСОП обучителен екип	
8.1.2.	Изготвяне на програми за квалификация и провеждане на квалификационни форми с учителите от училища и детски градини, ЦСОП и ЦПЛР.	Септември - май	Директор, РЕПЛРДУСОП обучителен екип	
8.1.3.	Методическа подкрепа на педагогическите специалисти от училища, детски градини и ЦПЛР.	През учебната година	РЕПЛРДУСОП Директор	
8.1.4.	Летни дейности с деца и ученици по програма в РЦПППО – област Ловеч и в кабинети на ресурсни учители в общините Априлци, Луковит, Летница, Угърчин, Тетевен, Ябланица	Юни, юли, август	Директор Специални педагози	
9	<i>Квалификационна дейност по Програма за квалификацията за всяка учебната година</i>			
9.1.	Вътрешноинституционална квалификационна дейност./МО/			
10.	<i>Квалификация за придобиване на квалификации и квалификационни кредити по програми на организации – външно институционална квалификация</i> - Квалификационна дейност на РЕПЛРДУСОП – област Ловеч, в която участие ще вземат и обучителен екип специалисти от Регионален център – област Ловеч.			
11.	<i>Квалификация за придобиване на квалификации и квалификационни кредити по програми на организации – вътрешно институционална продължаваща квалификация за специалистите от РЦПППО – област Ловеч.</i>			

Очаквани резултати:

I. Развитие на създадената подкрепяща среда в детски градини и общообразователни училища.

Постигане на пълно взаимодействие между ресурсен учител - общообразователен учител.

Ранна диагностика и своевременно подкрепа.

Осигуряване на единство при обучението, рехабилитацията и социализацията на децата и учениците със специални образователни потребности.

Възможност за професионален избор на завършващите VII клас и X клас, с цел развитие на практическите умения, отговарящ на възможностите и потребностите им

Реално включване в социалния живот на децата и учениците и промяна на обществената нагласа.

II. Родителската общност да се ангажира в по-активно участие в образователния процес и алтернативни форми за рехабилитация и социална адаптация.

Осигуряване на морална и професионална подкрепа на родители и деца.

Обмяна на информация относно образование и рехабилитация.

Намаляване броя на отпадналите ученици.

III. Адекватно кариерно развитие на специалисти.

Повишаване на социалния и икономически статус.

Утвърждаване ролята и мястото на РЦПППО като водещо звено в процеса приобщаване на децата и учениците.

IV. Доброто сътрудничество с различни институции предпоставка за осъществяване на стратегическата цел на центъра.

Постигане на гъвкавост при оценяване на постиженията на учениците като резултат от цялостното им обучение и при подобряване на подкрепящата среда.

Оптимално и навременно компенсиране на дефицитите чрез ранната диагностика и комплексното педагогическото въздействие.

Предоставяне на разнообразни форми за целогодишна извънкласна и извънучилищна дейност на децата и учениците с цел разгръщане на потенциалните възможности, повишаване на собствената значимост и осмисляне на свободното време.

Координиране и синхронизиране на дейностите на всички институции имащи отношение към приобщаването, обучението, социалната и трудова реализация.

Активно ангажиране на местните медии в процеса на промяна на нагласите на обществото във възможностите на децата и учениците.

V. ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ АНГАЖИРАНИ С ПОЛИТИКАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Министерство на образованието и науката;
2. РУО - Ловеч
3. Дирекция „Социално подпомагане”
4. Отдел „Закрила на детето”
5. РЗИ
6. Общини
7. Юридически лица с нестопанска цел

VI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

1. Държавния бюджет;
2. Средства получени при реализиране на одобрени проекти и програми;
3. Собствени приходи, спонсорства и дарения;

VII. МЕХАНИЗЪМ ЗА МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ДЕЙНОСТИТЕ ЗАЛОЖЕНИ В СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА РЦПППО - ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

РЦПППО – Област Ловеч приема Годишен план за реализиране на дейности по изпълнението на заложените цели в Програмата за развитие на приобщаващото образование в Област Ловеч 2020 -2024 година.

Наблюдението и оценката на изпълнението на целите на Стратегия за развитие на приобщаващото образование в Област Ловеч се осъществява от МОН и РУО чрез изготвяне доклад-анализ за дейността на РЦПППО – област Ловеч в края на всяка учебна година и мерките, които ще бъдат предприети за следващата.

Програмата ще бъде актуализирана на третата година от нейното изпълнение с оглед оптимизиране на заложените цели и постигнати резултати.

Моника Дончева
Директор на РЦПППО – Област Ловеч